

Sygn. akt IV Ka 737/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Marta Synowiec

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2019 r.

z oskarżenia prywatnego E. O.

sprawy M. S.

syna T. i E.

urodzonego (...) w W.

oskarżonego z art. 157 § 2 kk,

i M. S. (1)

córki T. i E.

urodzonej (...) w W.

oskarżonej z art. 157 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki prywatnej E. O.

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 29 sierpnia 2019 r. sygnatura akt III K 1340/18

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygn.akt IV Ka 737 / 19

UZASADNIENIE

Oskarżycielka prywatna E. O. oskarżyła:

1) M. S. o to, że w dniu 23 lipca 2018 r. w W., woj. (...), naruszył nietykalność cielesną E. O. w wyniku czego wskazana uderzyła się biodrem prawym o stojący obok niej stół, szarpał ją za ręce powodując u niej uraz biodra prawego i kończyny górnej prawej z podbiegnięciem krwawym

tj. o czyn z art. 157 §2 kk

2) M. S. (1) o to, że w dniu 23 lipca 2018 r. w W., woj. (...), naruszyła nietykalność cielesną E. O., dokonując jej zadrapania na jednej ręce w zakresie przedramienia prawego, powodując u niej otarcia naskórka

tj. o czyn z art. 157 §2 kk

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2019r. sygn. akt III K 1340 /18 orzekł następująco:

I. Na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk umorzył postępowanie wobec M. S. o to że w dniu 23 lipca 2018 r. w W., woj. (...), działając w zamiarze ewentualnym popchnął E. O. w wyniku czego uderzyła się ona biodrem prawym o stojący obok niej stół, czym spowodował u pokrzywdzonej obrażenia w postaci urazu biodra i kończyny górnej prawej z podbiegnięciem krwawym, które naruszyły czynności narządów jej ciała na czas nie dłuższy niż dni siedem tj. o czyn z art. 157 § 2 kk z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu;

II. Na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk umorzył postępowanie wobec M. S. (1) o to że w dniu 23 lipca 2018 r. w W., woj. (...), działając w zamiarze ewentualnym dokonała zadrapania naskórka w okolicy nadgarstka oraz stawu łokciowego na prawym przedramieniu E. O., czym spowodowała u pokrzywdzonej obrażenia, które naruszyły czynności narządów jej ciała na czas nie dłuższy niż dni siedem tj. o czyn z art. 157 § 2 kk z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu;

III. zasądził od oskarżonych na rzecz oskarżycielki prywatnej E. O. w częściach równych koszty sądowe w kwocie 300 zł.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodziła się oskarżycielka prywatna, wnosząc apelację za pośrednictwem pełnomocnika.

Na podstawie art. 427§2 kpk zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, że stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonym jest znikomy, gdy tymczasem sposób i okoliczności popełnienia czynu, motywacja oskarżonych oraz rodzaj i charakter naruszonego dobra świadczą o tym, że wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znikome, (438 pkt 3 kpk).

Z uwagi na powyższe wniosła o :

- uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;
- zasądzenie od oskarżonych na rzecz oskarżycielki prywatnej E. O. w częściach równych kosztów procesu, tj. kosztów zastępstwa prawnego według norm prawem przewidzianych,

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się zasadna, co musi skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do jej ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji na podstawie art. 437 § 2 kpk w zw. z art. 454 § 1 kpk.

Nie są kwestionowane ustalenia faktyczne wyroku w zakresie spowodowania przez oskarżonych M. S. i M. S. (1) u oskarżycielki lekkich obrażeń ciała, kwalifikowanych z art. 157 § 2 kk. Jednak nie można odmówić słuszności zarzutowi apelującej o błędności ocen stopnia społecznej szkodliwości tych czynów jako znikomej, prowadzącej do umorzenia postępowania. Sąd I instancji za podstawę rozstrzygnięcia przyjął wyłącznie art. 17 § 1 pkt. 3 kpk, zapominając tu o przywołaniu niezbędnej podstawy prawa materialnego art. 1 § 2 kk, który definiuje, iż czyn o znikomej społecznej szkodliwości przestępstwa nie stanowi. W konsekwencji tego błędu w pisemnych motywach sąd także do tego przepisu się nie odniósł i nie wskazał, iż czyny przypisane oskarżonym jego zdaniem przestępstwa nie stanowią.

Warunkiem dokonania prawidłowej oceny stopnia społecznej szkodliwości konkretnego czynu są jednoznaczne ustalenia co do okoliczności o jakich mowa w art. 115 § 2 kk tj. rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę

obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Badając okoliczności przedmiotowo- podmiotowe czynów oskarżonych sąd I instancji pominął, podnoszone w apelacji, ich fundamentalne aspekty.

W pierwszej kolejności nie ustalił powodów, dla których małoletnia córka oskarżonego pozostaje pod opieką babci a oskarżony krytycznego dnia domagał się wydania dziecka, w czym aktywnie pomagała jego siostra współoskarżona M. S. (1). Wyjaśnić zatem należy, czy istotnie oskarżony M. S. ma ograniczoną władzę rodzicielską nad córką A., a w związku z tym sądownie dla niej rodziną zastępczą ustanowiono oskarżycielkę prywatną, która sprawuje pieczę nad dzieckiem samodzielnie, zaś oskarżony może odwiedzać córkę na mocy ustnego porozumienia z oskarżycielką. Tu ustalenia należy poczynić w oparciu nie tylko o zeznania oskarżycielki prywatnej ale także o akta opiekuńcze, wszak rozstrzygnięcia sądowe postępowania opiekuńczego regulują zakres władzy rodzicielskiej oskarżonego nad małoletnią A..

O ile istotnie w dacie zdarzenia oskarżycielka sprawowała pełną pieczę nad dzieckiem, to należy wnioskować, iż w sposób uprawniony decydowała o sposobie kontaktu oskarżonego z dzieckiem, tj. czy ze względu na jego przeziębienie i gorączkę będzie to kontakt w miejscu zamieszkania dziecka (na co wskazywała w zeznaniach k. 26 v.), czy też stan zdrowia dziecka pozwalał na kontakt z poza domem. Przecież kontakt rodzica i dziecka w miejscu jego zamieszkania faktycznie ani nie uniemożliwia, ani nie utrudnia, sfery rodzicielskich kontaktów z dzieckiem.

W treści skargi prywatnej (k. 2) zwróciła także oskarżycielka uwagę na to, że przedmiotowe zdarzenie nie było pierwszym incydentem z udziałem oskarżonego, którego uważa za osobę agresywną (k 26 v.).

Oskarżycielka w zeznaniach zwróciła uwagę na to, że również zgłaszała w MOPS- ie fakt, że oskarżony – choć pozbawiony uprawnień do kierowania pojazdami - przyjeżdża po dziecko samochodem. Twierdzenia takie nie wydają się bezpodstawne, gdy ponadto uwzględnić dane o uprzedniej karalności oskarżonego za czyny z art. 178 a § 1 kk i z art. 244 kk (k. 29), a jednocześnie słusznie wzmagają obawy oskarżycielki o bezpieczeństwo małoletniej wnuczki, pozostającej pod jej pieczę.

Po dokonaniu jednoznacznych ustaleń w powyższym zakresie i w ich kontekście sąd I instancji badając stopień społecznej szkodliwości powinien dokonać oceny także pozostałych okoliczności faktycznych zdarzenia, dotychczas pomijanych a trafnie podnoszonych w apelacji tj. że oskarżeni działali w przewadze liczebnej, są osobami młodszymi i w związku z tym znacznie silniejszymi, po odmowie wydania dziecka oskarżonemu oboje wtargnęli do mieszkania pokrzywdzonej oskarżycielki prywatnej, i nie licząc się z jej zdaniem oraz wbrew jej woli chcieli zabrać z mieszkania dziecko, które sądownie powierzono jej pieczy. To wskutek działania oskarżonych oskarżycielka prywatna czuła się zagrożona, dzwoniła na policję i zamknęła zamek drzwi wejściowych, po czym – niekwestionowanie - doszło do przepychanek fizycznych i doznała od oskarżonych obrażeń ciała z art. 157 § 2 kk. Suma okoliczności zdarzenia, podnoszonych w apelacji, nie pozwala na aprobatę poglądu, że czyny oskarżonych nie stanowią przestępstwa z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu.

W stwierdzonych wyżej okolicznościach wniosek apelacyjny musiał zostać uwzględniony.